

**RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.**

**A R R E S T**

**nr. 78.311 van 25 januari 1999  
in de zaak A. 81.121/IX-1546.**

In zake : Ruddy HARMSSEN,  
die woonplaats kiest bij  
advocaat Ph. VANDE CASTEELE,  
kantoor houdende te BRUSSEL,  
Vossendreef 6/8

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de  
minister van Landsverdediging.

-----

**DE Wnd. VOORZITTER VAN DE IXe KAMER,**

Gezien het verzoekschrift dat Ruddy HARMSSEN  
op 16 november 1998 heeft ingediend om de schorsing te  
vorderen van de tenuitvoerlegging van :

- "- het Ministerieel Besluit nr. 78.842 van  
7 september 1998, waarbij verzoeker van ambts-  
wege uit zijn ambt wordt ontslagen;
- de beslissing, waarbij zijn graad van ambtswege  
ontnomen wordt;
- de beslissing, waarbij hij met definitief  
verlof wordt geplaatst";

Gezien het gelijktijdig ingediende verzoek-  
schrift, waarbij dezelfde verzoekende partij de vernie-  
tiging vordert van dezelfde beslissing;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gezien het verslag opgemaakt door eerste  
auditeur R. AERTGEERTS;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan  
partijen;

Gelet op de beschikking van 8 januari 1999 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 18 januari 1999;

Gehoord het verslag van staatsraad A. BEIRLAEN;

Gehoord de opmerkingen van advocaat Ph. VANDE CASTEELE, die verschijnt voor verzoeker, en van kapitein J. MEYUS, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van eerste auditeur R. AERTGEERTS;

Gelet op de artikelen 17 en 18 en titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Over de gegevens van de zaak.

Overwegende dat de gegevens van de zaak als volgt kunnen worden samengevat :

1.1. Op 26 december 1995 wordt verzoeker benoemd tot de graad van korporaal-chef.

1.2. Op 11 juli 1996 vaardigt vice-admiraal W. HERTELEER, Chef van de Generale Staf, het Algemeen Order J/817 met betrekking tot het "Drugsbeleid in de Krijgsmacht" uit.

Op 18 oktober 1996 vaardigt de Chef van de Generale Staf, per order generaal-majoor van het vliegwezen M. DERYCKER van de Divisie Personeel, de instructie JSP-A/D Nr 560A met betrekking tot het "Drugsbeleid in de schoot van de Krijgsmacht - Statutaire en bewarende maatregelen - Preventieve maatregelen" uit.

1.3. Op 16 september 1997 veroordeelt de bestendige Krijgsraad te Brussel verzoeker tot een gevangenisstraf van één maand met uitstel gedurende drie jaar uit hoofde van "te Hasselt, en elders in het Rijk, tussen 14 februari 1992 en 14 februari 1997, meermaals, op verschillende stonden, invoer, uitvoer, vervaardiging, bezit, verkoop, aflevering of aanschaf van verdovende middelen (art. 2bis § 1 W. 24 februari 1921; art. 1, n° 15, 11 en 28 K.B. 31 december 1930)".

1.4. Op 23 oktober 1997 doet de korpscommandant van verzoeker, luitenant-kolonel J. WALTHER van de Pantsercavallerieschool - Regiment der Gidsen te Leopoldsburg, een voorstel om verzoeker te laten verschijnen voor een onderzoeksraad met het oog op een definitieve ambtsontheffing bij ontslag van ambtswege "wegens de opgelopen veroordeling van 16 Sep 97".

In zijn gemotiveerd advies stelt de korpscommandant het volgende :

"1. De feiten zijn onverenigbaar met de staat van militair.

2. Toepassing van A0-J/817 en Instr JSP-A/D 560/A".

Op 24 oktober 1997 ondertekent verzoeker dit voorstel voor kennisneming.

Op 25 oktober 1997 dient verzoeker een verweerschrift in.

1.5. Op 29 oktober 1997 ondertekent de korpscommandant van verzoeker het verweerschrift voor gezien en op 3 november 1997 geeft hij zijn commentaar bij het verweerschrift. Hierin stelt hij, onder meer, dat zijn beslissing werd genomen op basis van disciplinaire voorschriften, na ernstig overwegen, daar de instructies zware gevolgen hebben voor veroordeelde militairen, dat het verweerschrift van verzoeker zijn moeilijke persoonlijke toestand beschrijft en de aard van zijn privé

relaties, dat deze uiteenzetting ook aan het gerecht werd voorgesteld en er gebruikt ter verdediging van betrokkene, dat het mild vonnis aanduidt dat deze argumentatie met veel wijsheid in acht werd genomen, dat zijn motivatie steunt op de aard van de gepleegde misdrijven die duidelijk aanwijzen dat gedurende een lange periode, meermaals gebruik werd gemaakt van verdovende middelen, dat deze zelfs door betrokkene werden verkocht, dat het deze feiten zijn die onverenigbaar zijn met de staat van militair, dat hij bij zijn beslissing blijft het algemeen order A0-J/817 en de instructie JSP-A/D 560/A strikt toe te passen.

1.6. Op 18 december 1997 beslist de minister van Landsverdediging om verzoeker te laten verschijnen voor een onderzoeksraad met het oog op een definitieve ambtsontheffing door ontslag van ambtswege.

1.7. Op 12 mei 1998 verhoort de onderzoeksraad verzoeker en een getuige. Op de vraag hoe het kwam dat verzoeker in het bezit was van verdovende middelen antwoordt hij :

"Een vriendin die ik reeds gedurende een 15 tal jaar ken en die verslaafd is aan verdovende middelen had op 14 Feb 97 een kleine hoeveelheid cannabis achtergelaten. Ik ben persoonlijk geen gebruiker van verdovende middelen maar wel het slachtoffer van mijn hulp aan mijn vriendin die toen een ontwenningskuur begonnen was.".

Tot slot van het verhoor antwoordt verzoeker op de vraag of hij nog iets ter zijner rechtvaardiging heeft toe te voegen als volgt :

"Ik ben geen gebruiker noch verkoper van verdovende middelen. Ik vraag met aandrang om niet voor de tweede maal het slachtoffer te worden van het feit dat ik in mijn naaste omgeving onrechtstreeks in aanraking kwam met personen die verdovende middelen gebruikt hebben.".

1.8. Op 4 juni 1998 brengt de onderzoeksraad zijn advies uit. In het proces-verbaal is vermeld dat de leden van de onderzoeksraad inzage hebben gekregen van "inkijken door de voorzitter van het gerechtelijk dossier te Brussel bij de griffie van het Krijgsauditoraat op woensdag 03 Jun 98". De onderzoeksraad brengt het volgend advies uit :

- "2. Uitspraak over het bestaan der feiten  
Wij hebben gestemd over de vraag 'zijn de feiten bewezen ?'  
Vijf stemmen hebben geantwoord JA  
Nul stemmen hebben geantwoord NEEN
- 3. Advies betreffende de ernst der feiten  
Vijf stemmen hebben geantwoord JA  
Nul stemmen hebben geantwoord NEEN
- 4. Advies betreffende de onverenigbaarheid met de staat van vrijwilliger  
Wij hebben gestemd over de vraag 'zijn de feiten onverenigbaar met de staat van vrijwilliger ?'  
Vijf stemmen hebben geantwoord JA  
Nul stemmen hebben geantwoord NEEN
- 5. Motivering der adviezen
  - a. Ernst der feiten : Op basis van de huiszoeking en de verklaringen in het gerechtelijk dossier stelt de commissie vast dat betrokkene werd schuldig bevonden aan 'Meermaals invoer, bezit en aanschaf van drugs'. De verklaringen van betrokkene voor de commissie op datum van 12 Mei 98 zijn niet in overeenstemming met de vroegere verklaringen in het Gerechtelijk Dossier.
  - b. Onverenigbaarheid met de staat van vrijwilliger : zie A0-J/817 drugsbeleid in de Krijgsmacht van 11 Jul 96";

1.9. Met een nota van 3 augustus 1998 zendt de Chef van de Generale Staf, per order kolonel SBH BOVY van de Divisie Personeel, het dossier voor beslissing aan de minister van Landsverdediging. De Divisie Personeel geeft het volgend technisch advies :

"Gelet op de adviezen van de onderzoeksraad, het feit dat het gebruik en het bezit van drugs ontoelaatbaar is binnen de Krijgsmacht, stelt JSP-A derhalve voor betrokkene van ambtswege te ontslaan".

1.10. Bij ministerieel besluit nr. 78.842 van 7 september 1998 wordt verzoeker door de minister van Landsverdediging definitief uit zijn ambt ontslagen door ontslag van ambtswege en wordt hij definitief met verlof geplaatst. De motivering van dit ministerieel besluit luidt als volgt :

"Gelet op de wet van 12 juli 1973 houdende statuut van de vrijwilligers van het actief kader van de land-, de lucht- en de zeemacht en van de medische dienst, inzonderheid op artikel 16-3° en 18bis;

Gelet op het koninklijk besluit van 11 juni 1974 betreffende het statuut van de vrijwilligers van het actief kader van de land-, de lucht- en de zeemacht en van de medische dienst, inzonderheid op artikelen 5 tot 7, 10 en 13 tot 27;

Gelet op het voorstel van de Korpscommandant;

Overwegende dat de feiten die aanleiding hebben gegeven tot de veroordeling uitgesproken door de Krijgsraad te Brussel op 16 september 1997 afbreuk doen aan de waardigheid van zijn ambt van beroepsvrijwilliger;

Overwegende dat betrokkene voor deze feiten diende te verschijnen voor een onderzoeksraad;

Overwegende dat, na inzage van het gerechtelijk dossier, blijkt dat de verklaringen van betrokkene voor de onderzoeksraad niet in overeenstemming zijn met deze in het gerechtelijk dossier;

Overwegende dat de onderzoeksraad bijgevolg, voortgaand op de veroordeling, de feiten ernstig, bewezen en onverenigbaar achtte met de staat van beroepsvrijwilliger;

Overwegende dat het gebruik van drugs in het militair milieu volstrekt onaanvaardbaar is en het uitspreken van het ontslag van ambtswege de normale sanctie is;

Overwegende dat zulke feiten niet kunnen en mogen getolereerd worden in de Krijgsmacht;

Overwegende dat de ernst der feiten niet kan weggenomen worden ondanks betrokkene wordt aanzien als een goed element;

Overwegende dat in sommige omstandigheden zijn leven en dat van anderen in gevaar kan gebracht worden door dergelijk onverantwoord gedrag;

Overwegende dat dit niet tolereerbaar is in de Krijgsmacht gezien zijn operationeel karakter;

Overwegende dat dit gevaar niet kan uitgesloten worden met een tijdelijke ambtsontheffing;

Overwegende dat dus enkel een definitieve ambtsontheffing tot het beoogde doel kan leiden met name de onmiddellijke en definitieve verwijdering uit de Krijgsmacht;"

Dit ministerieel besluit van 7 september 1998 bevat de eerste en de derde bestreden handeling.

1.11. Met een nota van 23 september 1998 betekent de Divisie Personeel het ministerieel besluit van 7 september 1998 aan de Commandant van de Pantser-cavallerieschool - Regiment der Gidsen.

In de nota wordt gesteld dat de genomen maatregel zo snel mogelijk uitgevoerd zal worden op een datum te bepalen door de korpscommandant, dat het ontslag van ambtswege uitwerking heeft de dag volgend na betekening van de nota en dat de graad aan verzoeker van rechtswege zal ontnomen worden.

Deze ontneming van de graad is de tweede bestreden handeling.

## 2. Over de gegrondheid van de vordering tot schorsing.

Overwegende dat krachtens artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging kan worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

2.1.1. Overwegende, wat de eerste door artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten vereiste voorwaarde betreft, dat verzoeker als middel aanvoert, eerste onderdeel, schending van het recht van verdediging, van de hoorplicht en van het recht om zijn standpunt naar voren te brengen, tweede onderdeel, machtsoverschrijding en schending van het zorgvuldigheidsbeginsel; dat hij zijn middel staft als volgt :

"1.a De zitting van de Onderzoeksraad heeft plaats-  
gegrepen op 12 mei 1998. Verzoeker heeft het PV van  
verhoor getekend op 12 mei 1998.

1.b Het «proces-verbaal van de uitspraak en  
adviezen» werd opgesteld op 4 juni 1998. In punt  
1.d.-e stelt de Onderzoeksraad :

1.d Wij (...) hebben inzage gekregen van volgende  
documenten :

(4) Mod B van 3 November 1997;

(5) Nota JSP-A/D5 van 19 januari 1998

(6) inkijken door de voorzitter van het gerechtelijk  
dossier te Brussel bij de griffie van het  
Krijgsauditoraat op woensdag 03 juni 1998

1.e Wij hebben de zaak in al haar aspecten onder-  
zocht.

Verder stelt de onderzoeksraad «5. Motivering der  
adviezen :

«a. Ernst der feiten : Op basis van de huiszoeking en  
de verklaringen in het gerechtelijk dossier stelt de  
commissie vast dat betrokkene werd schuldig bevonden  
aan «Meermaals invoer, bezit en aanschaf van drugs».  
De verklaringen van betrokkene voor de commissie op  
datum van 12 mei 98 zijn niet in overeenstemming met  
de vroegere verklaringen in het gerechtelijk  
dossier.»

1.c De Minister motiveert het ontslag van ambts-  
wege (o.m.) als volgt :

«betrokkene voor deze feiten diende te verschijnen  
voor een onderzoeksraad; dat, na inzage van het  
gerechtelijk dossier, blijkt dat de verklaringen van  
betrokkene voor de onderzoeksraad niet in overeen-  
stemming zijn met deze in het gerechtelijk dossier;  
dat de onderzoeksraad bijgevolg, voortgaand op de  
veroordeling, de feiten ernstig bewezen en onverenig-  
baar achtte met de staat van beroepsvrijwilliger».

2. Uit het dossier blijkt niet hoe de Minister zou  
kunnen hebben kennisnemen van bovenvermelde bevin-  
dingen van de Voorzitter van de Onderzoeksraad.  
Indien de Voorzitter mondeling verslag aan de andere  
leden heeft uitgebracht - hetgeen waarschijnlijk  
is -, dan werd dit 'aanvullend' 'verslag' niet  
overgemaakt aan de Minister. Indien een geschrift  
hieromtrent zou bestaan -hetgeen hypothetisch lijkt-,  
dan werd dit document alleszins niet aan verzoeker  
medegedeeld.

3.a Het recht van verdediging wordt geschonden,  
wanneer de Onderzoeksraad zijn besluitvorming vormt  
op grond van elementen, die na het sluiten van de  
debatten worden vergaard zonder het voorwerp te  
hebben uitgemaakt van een tegensprekelijk onderzoek.  
Het komt aan de Onderzoeksraad niet toe, naargelang  
de inhoud of het belang dat hij hecht aan een  
document, om te oordelen of dit stuk al dan niet ter  
kennis van de betrokkene moet worden gebracht.

3.b In casu heeft de Onderzoeksraad de persoon-  
lijke bevindingen van de Voorzitter op 3 juni 1998

- d.w.z. NA het sluiten der debatten - in aanmerking genomen, zonder dat verzoeker hiervan op de hoogte werd gebracht en zonder dat verzoeker hiertegen enig verweer heeft kunnen laten gelden. De Minister heeft zich in casu volledig bij deze bevindingen van de Voorzitter van de Onderzoeksraad aangesloten. Het eerste onderdeel is kennelijk gegrond.

4.a De Minister steunt zich kennelijk op het eindadvies van de Onderzoeksraad, die op zijn beurt duidelijk verwijst naar de (enige) bevindingen van zijn Voorzitter.

4.b «In de eerste plaats moet er voor worden gezorgd dat de dossiers volledig zijn». Voor een collegiaal orgaan moeten de volledige dossiers ook ter inzage van alle leden liggen. Behoudens een delegatie - door de wet op uitdrukkelijke wijze voorzien - brengt het zorgvuldigheidsbeginsel verder met zich mede dat alle leden van het (adviserend) college de aanvullende onderzoeken moeten voeren. Tenslotte dient de bevoegde (tucht-)overheid over alle documenten te beschikken, hetgeen in casu impliceert dat de Onderzoeksraad ook zijn «aanvullende» onderzoeksbevindingen in een geschrift moet neerleggen.

4.c In casu zijn de bestreden beslissingen dus ook behept met machtsoverschrijding en schending van het zorgvuldigheidsbeginsel. Er kan immers niet aangenomen worden dat determinerende motieven voortspruiten uit een persoonlijk onderzoek van de enkele (franstalige) Voorzitter van de Onderzoeksraad ter griffie van de Krijgsraad. Evenmin is het aanneembaar dat zowel de Minister als de Onderzoeksraad zich steunen op het gerechtelijk dossier, alhoewel ze er geen inzage van hebben gehad. Ook dit onderdeel is gegrond";

2.1.2. Overwegende dat de verwerende partij hierop antwoordt :

"(1) Bespreking van het eerste onderdeel

Verzoeker meent dat het recht van verdediging, van de hoorplicht en van het recht om zijn standpunt naar voren te brengen geschonden zijn omdat :

- de onderzoeksraad vaststelde dat de verklaringen van betrokkene op 12 mei 1998 niet in overeenstemming waren met de vroegere verklaringen in het Gerechtelijke Dossier en verzoeker zich daar niet heeft kunnen tegen verdedigen;
- de Minister zich kennelijk op het geïcificeerde eindadvies van de onderzoeksraad steunt.  
Er dient vastgesteld te worden dat :
- verzoeker de mogelijkheid kreeg om zich te verdedigen n.a.v. zijn verschijning voor de onderzoeksraad (stuk 5);

- verzoeker uitdrukkelijk de vraag gesteld werd of hij nog iets ter zijner rechtvaardiging had toe te voegen (stuk 5);
- verzoeker de mogelijkheid gekregen heeft om een verweerschrift in te dienen tegen het proces-verbaal van de onderzoeksraad (stuk 5);
- dat de onderzoeksraad niet verplicht is betrok-kene te horen wanneer bepaalde feiten vatbaar zijn voor directe eenvoudige constata-tie (OPDEBEEK, I., Algemene beginselen van behoorlijk bestuur, p. 66) : in casu werd bij het verstrek-ken van het advies van de onderzoeksraad een-voudigweg vastgesteld dat verzoekers verklaringen voor de onderzoeksraad niet in overeenstemming waren met het Gerechtelijk dossier zodat ver-zoeker niet diende gehoord te worden;
- dat verzoeker na kennisname op 4 juni 1998 van het geviseerde advies van de onderzoeksraad nooit gereageerd heeft tegen dit advies via een willig beroep bij de onderzoeksraad of een schrijven aan de Minister, hoewel hij in de mogelijkheid was om dit te doen.

In ieder geval moet geconstateerd worden dat de onderzoeksraad niet voorbij kan gaan aan het vonnis van de bestendige Krijgsraad te Brussel waaruit blijkt dat verzoeker veroordeeld werd uit hoofde van '(...) meermaals, op verschillende stonden, invoer, uitvoer, vervaardiging, bezit, verkoop, aflevering of aanschaf van verdovende middelen'.

Derhalve kon de onderzoeksraad niets anders besluiten dan dat de feiten bewezen waren.

Het Algemeen Order - J/817 betreffende het drugs-beleid in de krijgsmacht (stuk 10) bepaalt o.m. in paragraaf 5.a. : 'Het gebruik van illegale drugs, zowel buiten als in dienstverband, is onverenigbaar met de staat van de militair. Dit principe geldt eveneens voor elke verhandeling van illegale drugs, zoals het bezit, de in- of uitvoer, het verdelen, het verkopen, enz. Deze handelingen moeten, voor zover zij onbetwistbaar vast staan, principieel aanleiding geven tot de verwijdering uit de Krijgsmacht van de betrokken militair'.

De administratieve instructie JSP-A/D 560A van 18 oktober 1996 bepaalt o.m. in § 2.d.(1)(a) : 'Zowel het gebruik als de verdeling of verkoop van drugs, alsook de andere strafbaar gestelde handelingen (zie punt 2.a. en Bijlage (3), moeten worden beschouwd als ernstige feiten die niet overeen te brengen zijn met de staat van militair'.

Het niet bindend advies van de onderzoeksraad dat de drugsfeiten ernstig zijn en onverenigbaar zijn met de staat van militair is niet kennelijk onredelijk gelet op de gerechtelijke veroordeling en het Algemeen Order J/817 (zie arresten VAN DEN VLOET, nr. 72.834 en BREUGELMANS, nr. 72.835, van 30 maart 1998).

Het omstandigheidsargument dat de verklaringen van betrokkene op 12 mei 1998 verschillen van die in het gerechtelijk dossier kan daaraan niets veranderen.

Het lijdt dan ook geen twijfel dat de onderzoeksraad zelfs met verweer van verzoeker tegen de vaststelling van de tegenstrijdigheden tot hetzelfde besluit zou gekomen zijn. Verzoeker heeft in dat opzicht geen belang bij zijn argument.

In dezelfde zin steunt de Minister zich in essentie niet op de verschilpunten in de verklaringen, maar op de strafrechtelijke veroordeling van betrokkene, de ernst van deze drugsfeiten en de onverenigbaarheid ervan met de staat van militair.

(2) Bespreking van het tweede onderdeel

Verzoeker meent dat er sprake is van machtsoverschrijding en van schending van het zorgvuldigheidsbeginsel omdat de determinerende motieven zouden voortspuiten uit een persoonlijk onderzoek van de voorzitter ter griffie van de Krijgsraad.

Niets belette de voorzitter om een persoonlijk onderzoek te doen. De leden van de onderzoeksraad konden zich op 4 juni 1998 terdege aansluiten bij de bevinding van de voorzitter via het ondertekenen van het advies (stuk 6). Ook de Minister kon zich terdege aansluiten bij het advies van de onderzoeksraad.

Subsidiair moet opnieuw opgemerkt worden dat de vaststelling, dat er tegenstrijdigheden waren tussen de verklaringen van betrokkene geen impact heeft op het gegeven dat de feiten bewezen, ernstig en onverenigbaar met de staat van militair zijn.

Besluit : Het eerste middel is niet ernstig.";

2.1.3.1. Overwegende dat uit het administratief dossier, onder meer, het volgende blijkt : verzoeker werd door de onderzoeksraad verhoord op 12 mei 1998; dezelfde dag heeft verzoeker het proces-verbaal van dit verhoor voor kennisneming ondertekend; de voorzitter van de onderzoeksraad is het gerechtelijk dossier op 3 juni 1998 te Brussel gaan inkijken bij de griffie van het Krijgsauditoraat; de onderzoeksraad heeft zijn advies uitgebracht op 4 juni 1998; in de motivering van zijn advies stelt de onderzoeksraad vast "op basis van de huiszoeking en de verklaringen in het gerechtelijk dossier" dat verzoeker werd schuldig bevonden aan "meermaals, invoer, bezit en aanschaf van drugs"; daarenboven oordeelt de onderzoeksraad dat de verklaringen van verzoeker op datum van 12 mei 1998 niet in

overeenstemming zijn met de vroegere verklaringen in het gerechtelijk dossier; de Divisie Personeel verwijst in haar "technisch advies" van 3 augustus 1998 naar het advies van de onderzoeksraad; de minister van Landsverdediging verwijst in de motivering van het bestreden ontslagbesluit van 7 september 1998 naar het feit dat "na inzage van het gerechtelijk dossier, blijkt dat de verklaringen van betrokkene voor de onderzoeksraad niet in overeenstemming zijn met deze in het gerechtelijk dossier"; dat hieruit kan worden afgeleid dat het inkijken van het gerechtelijk dossier door de voorzitter van de onderzoeksraad een essentieel element is bij de totstandkoming van het bestreden ontslagbesluit : zowel in de motivering van het advies van de onderzoeksraad als in de motivering van de bestreden ontslagbeslissing wordt uitdrukkelijk verwezen naar de inzage van het gerechtelijk dossier en wordt daaruit de conclusie getrokken dat de verklaringen van verzoeker voor de onderzoeksraad niet in overeenstemming zijn met deze in het gerechtelijk dossier; dat niet blijkt dat de minister van Landsverdediging persoonlijk het gerechtelijk dossier zou hebben ingekeken, minstens uit het administratief dossier, zoals neergelegd door de verwerende partij, niet blijkt dat het volledig gerechtelijk dossier thans in het bezit zou zijn van de onderzoeksraad, van de Divisie Personeel of van de minister van Landsverdediging; dat indien de minister van Landsverdediging in de motivering van zijn beslissing uitdrukkelijk verwijst naar het gerechtelijk dossier en het feit dat de verklaringen van verzoeker voor de onderzoeksraad niet in overeenstemming zijn met deze in het gerechtelijk dossier, derhalve moet worden aangenomen dat de minister zich terzake geheel aansluit bij het advies van de onderzoeksraad;

2.1.3.2. Overwegende dat verzoeker de mogelijkheid heeft gekregen om zich te verdedigen voor de onderzoeksraad op 12 mei 1998 en hem voor de onderzoeksraad uitdrukkelijk de vraag werd gesteld of hij nog iets ter zijner rechtvaardiging had toe te voegen; dat verzoeker, overeenkomstig artikel 21, § 4, van het koninklijk besluit van 24 september 1977 betreffende het statuut van de vrijwilligers van het actief kader van de land-, de lucht- en de zeemacht en van de medische dienst, uitdrukkelijk de mogelijkheid heeft gekregen om een verweerschrift in te dienen binnen de acht dagen na de betekening van het proces-verbaal van de onderzoeksraad van 12 mei 1998; dat dit evenwel nog niet noodzakelijk betekent dat het bestreden ontslagbesluit tot stand zou gekomen zijn zonder schending van de rechten van verdediging, van de hoorplicht of van het recht om zijn standpunt naar voren te brengen;

2.1.3.3. Overwegende dat in tuchtzaken het bestuur de verplichting heeft een volledig dossier samen te stellen en ter inzage te leggen van de betrokkene; dat de rechten van de verdediging in tuchtzaken impliceren dat de betrokkene een volledige kennis heeft van alles wat in verband met zijn zaak wordt meegedeeld aan de tucht-overheid en dat hij zich op alle punten kan verdedigen; dat in de voorliggende zaak verzoeker zich niet heeft kunnen verdedigen nadat de onderzoeksraad op 4 juni 1998 een advies heeft uitgebracht, waarin wordt melding gemaakt van het inkijken van het gerechtelijk dossier door de voorzitter van de onderzoeksraad op 3 juni 1998, dit is nadat de onderzoeksraad verzoeker had verhoord op 12 mei 1998; dat artikel 22 van het genoemd koninklijk besluit van 24 september 1977 bepaalt dat, indien de onderzoeksraad, bij het verstrijken van de termijn voor het indienen van de memorie, oordeelt dat hij niet genoegzaam is ingelicht, de debatten moet heropenen; dat, aangezien de voorzitter van de onderzoeksraad op

3 juni 1998, dit is na het verstrijken van de termijn van acht dagen voor het indienen van een memorie, het gerechtelijk dossier is gaan inkijken, aangenomen mag worden dat de onderzoeksraad, minstens de voorzitter, van oordeel was dat hij "niet genoegzaam was ingelicht"; dat anders het inzien van het gerechtelijk dossier geen enkel nut zou hebben; dat in dat geval de onderzoeksraad, overeenkomstig genoemd artikel 22, de debatten diende te heropenen om verzoeker de gelegenheid te geven zijn rechten van verdediging en het recht om zijn standpunt naar voren te brengen ten volle te kunnen uitoefenen; dat dit niet is gebeurd;

2.1.3.4. Overwegende dat de verwerende partij stelt dat de onderzoeksraad niet verplicht is verzoeker te horen wanneer bepaalde feiten vatbaar zijn voor directe eenvoudige constatatie; dat zij stelt dat bij het verstrekken van het advies van de onderzoeksraad eenvoudigweg werd vastgesteld dat verzoekers verklaringen voor de onderzoeksraad niet in overeenstemming waren met het gerechtelijk dossier, zodat verzoeker niet diende gehoord te worden; dat het volledig gerechtelijk dossier, zoals het door de voorzitter van de onderzoeksraad op 3 juni 1998 werd ingezien, niet werd opgenomen in het administratief dossier neergelegd door de verwerende partij; dat er derhalve door de Raad van State niet kan worden nagegaan of het inderdaad zo is dat de verklaringen van verzoeker voor de onderzoeksraad op datum van 12 mei 1998 niet in overeenstemming zijn met de vroegere verklaringen in het gerechtelijk dossier, en of dit al dan niet voor "directe eenvoudige constatatie vatbaar" is; dat overigens de onderzoeksraad in het advies van 4 juni 1998 "op basis van de huiszoeking en verklaringen in het gerechtelijk dossier" vaststelt dat verzoeker werd schuldig bevonden aan "meermaals invoer, bezit en aanschaf van drugs"; dat uit het uittreksel uit het

vonnis van 16 september 1997 van de bestendige Krijgsraad te Brussel, evenwel blijkt dat verzoeker werd veroordeeld uit hoofde van "(...) meermaals, invoer, (...), bezit, (...) of aanschaf van verdovende middelen"; dat de conclusie van de onderzoeksraad met betrekking tot de feiten waaraan verzoeker schuldig werd bevonden, derhalve niet geheel overeenstemt met het strafvonnis van 16 september 1997; dat het niet vanzelfsprekend is dat dit verschil tussen het strafvonnis en het advies van de onderzoeksraad wordt veroorzaakt door een "louter materiële vergissing" van de onderzoeksraad bij het citeren van het vonnis, zoals de verwerende partij opmerkt bij de bespreking van het tweede onderdeel van het derde middel; dat in die omstandigheden verzoeker er belang bij heeft te laten vaststellen dat de onderzoeksraad de persoonlijke bevindingen van de voorzitter in aanmerking heeft genomen, zonder dat verzoeker hiervan op de hoogte werd gebracht en zonder dat verzoeker -vooraleer het advies werd uitgebracht- hiertegen enig verweer heeft kunnen laten gelden; dat het eerste onderdeel van het middel ernstig is;

2.1.3.5. Overwegende dat uit de bespreking van het eerste onderdeel blijkt dat de minister van Landsverdediging zich bij de motivering van de bestreden ontslagbeslissing kennelijk heeft gesteund op het advies van de onderzoeksraad; dat dit advies gegrond is op de vaststellingen van de voorzitter van de onderzoeksraad bij het inkijken van het gerechtelijk dossier op 3 juni 1998, zonder dat de voorzitter een schriftelijk verslag terzake heeft uitgebracht aan de andere leden van de onderzoeksraad; dat het administratief dossier op dit punt onvolledig is, zodat kan worden aangenomen dat het bestreden ontslag is tot stand gekomen op grond van een onzorgvuldig samengesteld dossier; dat het tweede onderdeel van het middel eveneens ernstig is;

2.2.1. Overwegende, wat de tweede door artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten vereiste voorwaarde betreft, dat verzoeker het moeilijk te herstellen ernstig nadeel dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissingen hem berokkent als volgt omschrijft :

"1.a De bestreden beslissingen werden aan verzoeker betekend op 9 oktober 1998 met onmiddellijke ingang van 15 oktober 1998.

1.b Hoewel verzoeker een correctionele straf met uitstel had opgelopen -hetgeen de sociale declassering uitsloot-, werd hij van de ene dag op de andere ontslagen en dus illico aangewezen op het eventueel bestaansminimum met OCMW-dienstverlening, dit uiteraard pas na de nodige -soms langslappende-administratieve formaliteiten.

Verzoekers reklassering zal des te moeilijker zijn dat hij enkel militaire beroepsbekwaamheden heeft van niveau 3, welke kwalificatie moeilijk overdraagbaar is naar de burgerij toe : zulke reklassering is des te moeilijker dat men algemeen weet dat de werkloosheid de regio van Beringen en Hasselt fel treft (meer dan andere regio's van België).

Ten dezen kan verzoeker aan derden niet -zoniet zeer moeilijk- aanneembaar maken dat zijn prompt ontslag enkel een 'automatisch' gevolg zou kunnen geweest zijn van de veroordeling voor het bezit van verdovende middelen.

In achtgenomen het officieel (gedogen) drugsbeleid van de Minister van Justitie en van het College der Procureur-generaals suggereert eenieder dat verzoeker in werkelijkheid wellicht voor erge feiten -bv. verboden wapens, zedenfeiten, alcoholisme aan het stuur- door het leger veroordeeld werd.

In casu heeft verzoeker ook zijn 'huidig' logement uit de Kazerne moeten verlaten op geïmproviseerde wijze om dan voorlopig onderdak te vinden, thans in het 'Westhuis', zijnde een sociaal onderkomen te Beringen.

Dit globaal nadeel is op zich een beschamende behandeling.

2.a Het ontslag van ambtswege is -ook voor verzoeker- de zwaarste sanctie.

Ze veroorzaakt -behoudens bijzondere omstandigheden- een moeilijk te herstellen ernstig nadeel en dit zowel op moreel vlak wegens de schandvlek welke zij met zich mede brengt als op materieel vlak wegens de moeilijkheden inzake reklassering die eruit voortvloeien.

Het ontslag van ambtswege creëert dus een evident moeilijk te herstellen ernstig nadeel, ook voor de leden van de Krijgsmacht : men raadplege o.m. het

schorsingsarrest n° 66.129, 30 april 1997, ABBEELS t. B.S. (Minister van Landsverdediging).

2.b In casu zijn er geen concrete aanwijzingen voorhanden om de evidentie van het opgelopen nadeel te ontcrachten; in punt 1.b (supra) heeft verzoeker zoëven de concrete elementen uiteengezet.

Verzoekers levensstandaard is plots volledig ontwricht en bovendien wordt het voordeel van de uitstel van de correctionele straf -minstens de facto- op onherroepelijke wijze tenietgedaan; een 'louter' annulatiearrest kan dit geleden ernstig nadeel later niet goedmaken. Het risico tot MTHEN is en blijft dus zeker voorhanden.

3.a Tenslotte nog deze beschouwing, die nauw aansluit bij de vaststelling dat naar verzoekers oordeel, minstens één middel als kennelijk gegrond kan beschouwd worden.

Ook een ernstige machtsoverschrijding kan leiden tot het voorhanden zijn van een risico tot MTHEN, hetgeen in casu kennelijk blijkt uit de ernstige middelen (n° 46.724, 29 maart 1994, Adm. Publ., 1994, 78, DEVOS t. RIZIV, n° 42.781, 4 mei 1993, DELHAIZE, Adm. Publ., 1993, 94).

Men kan in zulke omstandigheden verzoeker niet verplichten om zomaar een louter annulatiearrest af te wachten (R.v.St., n° 64.381, 8 februari 1997, TBP, 1997, 715, SCHAUTTEET).

3.b Deze vaststelling bevestigt ten overvloede dat de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissingen kennelijk aangewezen is";

2.2.2. Overwegende dat de verwerende partij in haar nota met opmerkingen verklaart dat zij zich naar de wijsheid van de Raad van State schikt met betrekking tot het moeilijk te herstellen ernstig nadeel;

2.2.3. Overwegende dat, behoudens bijzondere omstandigheden die in casu niet voorhanden blijken te zijn, de sanctie van het ontslag van ambtswege op de betrokkene een dusdanig odium legt, dat er bijna vanzelfsprekend sprake is van een "moeilijk te herstellen ernstig nadeel"; dat deze vaststelling volstaat om te besluiten dat ook aan de tweede voorwaarde van artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten is voldaan,

## **B E S L U I T :**

### **Artikel 1.**

Bevolen wordt de schorsing van de tenuitvoerlegging van :

- "- het Ministerieel Besluit nr. 78.842 van 7 september 1998, waarbij verzoeker van ambtswege uit zijn ambt wordt ontslagen;
- de beslissing, waarbij zijn graad van ambtswege ontnomen wordt;
- de beslissing, waarbij hij met definitief verlof wordt geplaatst".

### **Artikel 2.**

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten wordt uitgesteld.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op vijftientwintig januari 1900 negenennegentig, door :

|       |              |                              |
|-------|--------------|------------------------------|
| de H. | A. BEIRLAEN, | wnd. voorzitter, staatsraad, |
| Mevr. | V. WAUTERS,  | griffier.                    |

**De griffier,**

**De voorzitter,**

**V. WAUTERS.**

**A. BEIRLAEN.**